

به نام خداوند جان آفرین



دانشگاه علوم پزشکی لرستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس ترمی

(برای یک دوره درس کامل، برای مثال: ۱۷ جلسه‌ی دو ساعته برای یک درس دو واحدی)

دانشکده: پرستاری مامایی گروه آموزشی: پرستاری مقطع و رشته‌ی تحصیلی: دکترای تخصصی پرستاری

نام درس: نظریه پردازی در پرستاری تعداد واحد: ۲+۱ نوع واحد: تئوری - عملی پیش نیاز: ندارد

زمان برگزاری کلاس: نیمسال اول ۴۰۵ روز: سه شنبه / چهارشنبه ساعت: ۱۰-۱۲ مکان برگزاری: کلاس تعداد

دانشجویان: ۶ مسئول درس: دکتر ولی زاده مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): خانم دکتر خادمی، خانم دکتر کرمی، خانم دکتر ولی زاده

شرح دوره:

از آنجا که یکی از ویژگی‌های شاخص یک رشته علمی و حرفه، بدنه دانشی و علمی آن است و ویژگی برجسته هر دانش و علم به نظریه و تولید آن بستگی دارد؛ لذا این درس به منظور آشنایی دانشجویان با رویکردهای فلسفی سلامت و پرستاری، نظریه‌ها و نظریه پردازی در پرستاری، ویژگی‌های یک نظریه و مدل در پرستاری و اصول و فرآیند نقد و بررسی و نحوه کاربرد آنها در حیطه‌های مختلف پرستاری؛ در برنامه درسی دوره دکتری پرستاری پیش بینی شده است. در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با اصول توسعه و نقد و نحوه بکارگیری مدل‌ها یا نظریه‌های پرستاری، آنها را مورد نقد و ارزشیابی قرار می‌دهند.

هدف کلی:

شناخت فلسفه سلامت و پرستاری، اصول زیربنایی نظریه‌ها، روش‌های نظریه پردازی در پرستاری، روش‌های تجزیه و تحلیل و ارزشیابی و بکارگیری آن‌ها

اهداف بینابینی: در پایان درس دانشجویان محترم قادر خواهند بود:

- ۱- فلسفه‌های متداول در سلامت و پرستاری را بحث نمایند.
- ۲- ماهیت فلسفه پرستاری، فلسفه فرد و فلسفه مراقبت را تحلیل نمایند.
- ۳- رویکردهای فلسفی تولید علم در پرستاری را توضیح دهند.
- ۴- مفاهیم فلسفه، مدل و نظریه را در پرستاری مقایسه کنند.
- ۵- فلسفه، قانون، اخلاق، قدرت و قلمرو را در محدوده پرستاری توضیح دهند.
- ۶- تئوری‌های متداول پرستاری و سیر نظریه پردازی آنها را شرح دهند.
- ۷- مبانی و اصول نظریه پردازی را توضیح دهند.
- ۸- تبیین و توسعه مفاهیم و نظریه‌ها را توضیح دهند.
- ۹- اصول و شیوه ارزشیابی و نقد تئوری را توضیح و حداقل یک نظریه را نقد و ارزشیابی نمایند.
- ۱۰- کاربرد نظریه‌های پرستاری در عرصه‌های پرستاری را توضیح داده و کاربرد یک مدل را در عرصه‌های پرستاری کشور تبیین و ارائه نمایند.

شیوه‌های تدریس:

پرسش و پاسخ ☒

سخنرانی برنامه ریزی شده ☐

سخنرانی ☒

وظایف و تکالیف دانشجویان: از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- ۱- دارای زیربنای فکری مناسب جهت فراگیری مطالب درس باشند.
- ۲- مسئولیت یادگیری خود را به عهده گرفته و با راهنمایی اساتید مربوطه اهداف درس را دنبال نمایند.
- ۳- به طور منظم و مداوم در کلاس حضور یافته و در بحث های علمی کلاس شرکت فعال داشته باشند.
- ۴- با استفاده از مطالب تدریس شده در گسترش معلومات خود از طریق مطالعات کتابخانه ای سعی نموده و یافته های پژوهش های جدید را در جهت یادگیری بیشتر در مورد نظریه های پرستاری بکار گیرند.
- ۵- در ارائه فعالیت های یادگیری ضمن استفاده از منابع علمی و یافته های پژوهش های انجام شده از تفکر و تحلیل انتقادی و خلاقانه خود استفاده نمایند.
- ۶- فعالیت های یادگیری تعیین شده را در زمان های مقرر ارایه نمایند.

فعالیت های یادگیری:

۱- حضور فعال در مباحث کلاس

۲- ارایه ۲ مقاله مرتبط با موضوعات تدریس

۳- سمینار نقد و کاربرد نظریه / مدل: الف- هر دانشجو یک نظریه یا مدل پرستاری ترجیحاً از نظریه های جدیدتر پرستاری را براساس معیارهای علمی ارایه شده نقد و ارزشیابی نموده و در کلاس ارایه خواهد کرد. سایر دانشجویان کلاس هم با مطالعه قبلی در مورد نظریه مورد نقد در ارایه و ارزشیابی مدلها مشارکت فعال خواهند داشت. ب- هر دانشجو ضمن بررسی مطالعاتی که در رابطه با مدل / تئوری انتخابی منتشر شده است، مشخص نماید که مدل / تئوری در عرصه حرفه ای در چه حیطه هایی (آموزش، بالین، پژوهش، مدیریت پرستاری) بکار رفته است و با تعیین شاخص های قابل قبول و جمع آوری داده ها و مستندات، امکان کاربرد و اجرای مدل انتخابی را در عرصه پرستاری کشور مورد ارزشیابی قرار دهد و پیشنهادات لازم جهت بکارگیری مدل را ارایه نماید.

۴- انجام یکی از سه تکلیف زیر به انتخاب دانشجو

- الف - استفاده از تئوری انتخابی در حل یکی از مشکلات سازمان در حوزه های بالین یا آموزش پرستاری
- ب- آنالیز مفهوم: یکی از مفاهیم مهم و کاربردی پرستاری
- ج- مرور دامنه ای مطالعات موجود در مورد نظریه انتخابی

۵- چاپ مقاله مربوط به کاربرد تیوری / مرور دامنه ای / آنالیز مفهوم

وسایل آموزشی:

- وایت برد ☒ ویدئو پروژکتور ☒ کامپیوتر ☒ سامانه مدیریت یادگیری ☒ وب سرویس کلاس آنلاین ☒ سامانه آزمون مجازی فرادید ☐ سایر موارد (لطفاً نام ببرید):

نحوه ارزشیابی دانشجو و سهم هر کدام از فعالیت های مختلف دانشجو:

روش ارزشیابی:

- ۱- حضور فعال در مباحث کلاس ۱۰٪
- ۲- ارایه ۲ مقاله مرتبط با موضوعات درس ۱۰٪
- ۳- سمینار نقد و کاربرد ۵۰٪
- ۴- استفاده از نظریه در سازمان شامل آموزش یا مراقبت / مرور دامنه ای / آنالیز مفهوم و ارایه در قالب یک مقاله ۳۰٪

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

مدرس	ساعت برگزاری	فعالیت های تکمیلی			شیوه ارائه جلسه		عنوان جلسه	تاریخ	ردیف
		گفتگو	تکلیف	خودآزمون	آنلاین	حضور			
دکتر کرمی دکتر خادمی دکتر ولی زاده	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☒	☒	ارایه طرح درس (اهداف دوره و انتظارات و ارزشیابی)، و بررسی نظرات دانشجویان در مورد آن	۴۰۵/۰۶/۳۱	۱
دکتر خادمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	مقدمه ای بر فلسفه و تولید علم پرستاری بررسی فلسفه های متداول در سلامت و پرستاری، ماهیت فلسفه پرستاری، فلسفه فرد و مراقبت،	۴۰۵/۰۷/۷	۲
دکتر خادمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	دانش پرستاری و توسعه آن فلسفه، قانون، اخلاق، قدرت ارتباط و قلمرو پرستاری	۴۰۵/۰۷/۱۴	۳
دکتر خادمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	هدف و انواع نظریه هادر پرستاری	۴۰۵/۰۷/۲۱	۴
دکتر ولی زاده ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	بررسی مقایسه ای فلسفه ، مدل و نظریه در پرستاری، مروری بر مدل های پنداشتی و تئوری های متداول پرستاری	۴۰۵/۰۷/۲۸	۵
دکتر ولی زاده ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	مقدمات توسعه نظریه و نظریه پردازی و مباحث مربوط به آن	۴۰۵/۰۸/۵	۶
دکتر ولی زاده ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	روش های مفهوم پردازی concept development	۴۰۵/۰۸/۱۲	۷
دکتر ولی زاده ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	روش های مفهوم پردازی concept development	۴۰۵/۰۸/۱۹	۸
دکتر ولی زاده ارایه مقاله	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	روش های مفهوم پردازی concept development	۴۰۵/۰۸/۲۶	۹

خانم / آقای									
دکتر خادمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	توسعه نظریه statement development	۴۰۵/۰۹/۳	۱۰
دکتر خادمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	توسعه نظریه Theory construction	۴۰۵/۰۹/۱۰	۱۱
دکتر خادمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	توسعه نظریه Theory construction	۴۰۵/۰۹/۱۷	۱۲
دکتر کرمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	آشنایی با نقد و ارزشیابی مدل های مفهومی (فاوست)	۴۰۵/۰۹/۲۴	۱۳
دکتر کرمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	ادامه آشنایی با نقد و ارزشیابی تئوری های پرستاری (میلیس)	۴۰۵/۱۰/۱	۱۴
دکتر کرمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	ادامه نقد و ارزشیابی مدل و تئوری پرستاری (میلیس)	۴۰۵/۱۰/۸	۱۵
دکتر کرمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	ادامه نقد و ارزشیابی مدل و تئوری پرستاری (میلیس)	۴۰۵/۱۰/۱۵	۱۶
دکتر کرمی ارایه مقاله خانم / آقای	۱۰-۱۲	☐	☐	☐	☐	☒	به کار گیری نظریه ها	۴۰۵/۱۰/۲۲	۱۷

واحد عملی							
۱	نقد و ارزشیابی و به کار گیری مدل / تئوری پرستاری	☒	☐	☐	☐	☐	دانشجو خانم / آقای گروه اساتید ۱۰-۱۲
۲	نقد و ارزشیابی و به کار گیری مدل / تئوری پرستاری	☒	☐	☐	☐	☐	دانشجو خانم / آقای گروه اساتید ۱۰-۱۲
۳	نقد و ارزشیابی و به کار گیری مدل / تئوری پرستاری	☒	☐	☐	☐	☐	دانشجو خانم / آقای گروه اساتید ۱۰-۱۲
۴	نقد و ارزشیابی و به کار گیری مدل / تئوری پرستاری	☒	☐	☐	☐	☐	دانشجو خانم / آقای گروه اساتید ۱۰-۱۲
۵	نقد و ارزشیابی و به کار گیری مدل / تئوری پرستاری ...	☒	☐	☐	☐	☐	 گروه اساتید ۱۰-۱۲
۶	نقد و ارزشیابی و به کار گیری مدل / تئوری پرستاری ...	☒	☐	☐	☐	☐	 گروه اساتید ۱۰-۱۲

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفا نام ببرید):

منابع انگلیسی:

- 1- Meleis Afaf Ibrahim. (2018). Theoretical Nursing: Development & Progress. Fifth Edition. Lippincott Co.
- 2- Fawcett J, DeSanto-Madeya S. (2012). Contemporary Nursing Knowledge: Analysis and Evaluation of Nursing Models and theories. The 3rd Edition, Philadelphia: F.A. Davis.
- 3- Fawcett. J. (2007). Analysis and evaluation of contemporary nursing knowledge: Nursing models and theories. Philadelphia: F.A. Davis.
- 4- Walker L. O. & Avant K. C.. (2019) Strategies for theory construction in nursing. 5th edition. Pearson Prentice Hall. New jersey. USA
- 5- McEwen. Melanie. and Wills. Evelyn M. (2014). Theoretical basis for Nursing. Lippincott Co.
- 6- Rodgers. Beth L. (2005). Developing Nursing Knowledge: Philosophical Traditions and influences. Lippincott Co.
- 7- Fawcett, J. Garity, J., (2009). Evaluating Research for Evidence-Based Nursing Practice. Davis Co. Philadelphia, USA.
- 8- Aligood Martha R., (2014). Nursing Theory: Utilization & Application. Fifth Edition, Amazon Co. USA.
- 9- Marriner Tomey, A. & Alligood, M. R. (2018). Nursing theorists and their work. (8th ed.) St. Louis: Mosby. USA.
- 10- Read P. G., Grawford Shearer N.B. & Nicoll L.H., (2011). Perspectives on Nursing Theory. Sixth edition, Lippincott Co. USA

11. Philipp Frank (2004). Philosophy of Science: The Link between Science and Philosophy. unabridged republication of the edition published by Prentice - Hall , Inc. , Englewood Cliffs , New Jersey
- 12- Dahnke MD, Dreher HM. Philosophy of science for nursing practice: Concepts and application. Springer Publishing Company; 2015.
- 13- Smith MC. Nursing theories and nursing practice. FA Davis; 2019

منابع فارسی:

- ۱۴- مطهری، مرتضی. مساله شناخت. چاپ ششم، تهران: انتشارات صدرا، سال ۱۳۷۱.
- ۱۵- دهقان نیری ناهید، جلالی نیا فاطمه. نظریه پردازی و نظریه های پرستاری . چاپ اول. نشر آینده سازان و چاپک ۱۴۰۲ تهران